

MOŠČANSKA

II 79362

10.57/1962

SKUPNOST

GLASILO OBČINSKEGA ODBORA SZDL MOSTE-POLJE

LETO IV.

JANUAR 1963

ŠT. 1

Zbori volivcev

Ko analiziramo lanske decembrske zборе volivcev, ugotovljamo, da pomenijo kljub slabi udeležbi (5–10 % volivcev) predvsem glede na živahne razprave ter številne predloge in pripombe določen napredek občanov.

Da pa bi zbori volivcev v bodoče bolj zaživeli in bili uspešnejši (za kar je pogoj tudi številnejša udeležba), je nujno posvetiti njihovim pripravam mnogo večjo pozornost kot do sedaj. Ne bi se smelo več dogajati, da volivci niso pravočasno obveščeni ali pa da so obveščeni z vabilii, na katerih ni označen dnevni red. To vsekakor zelo negativno vpliva pri agitaciji za zборе volivcev. Krajevne organizacije SZDL bodo morale v bodoče odigrati večjo vlogo mobilizatorja ne samo za udeležbo občanov, temveč tudi za čim plodnejšo in čim bolj sproščeno razpravo o dnevnem redu. Za to pa je nujna tesnejša povezanost odbornikov občinskega ljudskega odbora s krajevno organizacijo SZDL, sindikati in neposredno z občani. Tudi odborniki se bodo morali v večji meri zavdati svoje odgovornosti do občanov — volivcev ter jim posvetiti več časa. Ni dovolj, da se odbornik »pojavi« na zboru volivcev in pove ali prebere referat. Dostikrat se celo ne pripravi dovolj in je tudi to v mnogih primerih eden od vzrokov slabe udeležbe in nezainteresiranosti občanov za zборе volivcev. Mnogo je pripomb s strani občanov, da odborniki ne poročajo o izvedbi sklepov in stališč, ki so jih zavzeli posamezni organi občinskega ljudskega odbora do predlogov, formuliranih na zborih volivcev. Prav tako pa bo moral tudi občinski ljudski odbor oziroma njegovi izvršilni organi posvetiti več pozornosti obdelavi, pripravi in publiciranju gradiva za zборе volivcev. Predvsem ga bo treba pripravljati tako, da bo enostavno, razumljivo in dostopno vsem občanom.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Konferenca SZDL Ljubljana Moste-Polje

Razčiščeni programi družbenih služb in krajevnih skupnosti — pogoj za uspeh

V lepo prirejeni avli drugega nadstropja osnovne šole Ketteja in Murna se je v soboto 2. februarja zbralo 84 delegatov SZDL naše občine na 2. redni konferenci. V prvi skupni konferenci Ljubljana Moste-Polje pred dvema letoma so se že pokazali uspehi in težave, ki jih je kazalo kritično oceniti in se mimo zaključkov ozreti v delo in naloge, ki stoje pred člani SZDL. Se več, teža referata tov. Cvetkoviča, predsednika SZDL Ljubljana Moste-Polje, in razprav je bila prav na neposredni vlogi in nalogah SZDL Ljubljana Moste-Polje, upoštevajoč težnjo, da letošnja konferenca ne bi obravnavala vseh področij delovanja, ampak se usmerila v vsakodnevne probleme in interese vseh članov. Ker bomo v globlji in širši problematiki s te konference še pisali, naj sledi le nekaj važnejših misli in ugotovitev.

Predsednikovo poročilo je izhajalo iz ustavnih načel, prenesenih na konkretno situacijo v naši občini. Njegovo poročilo ter izredno plodna razprava — konferenca je trajala skoraj polnih 7 ur — sta pokazala, da skuša SZDL skrbno spremljati in urejati vso živo problematiko družbenega življenja v naši občini. Zato naj dobe krajeve skupnosti polno pravno obliko v občinskem statutu. Urediti velja odnose med krajevno skupnostjo in SZDL; slednja naj pomaga pri usposabljanju krajevnih skupnosti za naloge, ki so vsekakor širše, kot so bile in so še naloge stanovanjskih skupnosti. Iz osnov samofinanciranja lahko namreč izhaja razvoj servis-

Razprava na letni konferenci SZDL

nih služb pri stanovanjskih skupnostih v obrtniško-gospodarske organizacije, s čemer bi izgubljale karakter in status uslužnostnih podjetij, kar naj bi servisne službe bile! Morda bi kazalo celo formirati nek organ krajevnih skupnosti, ki bi koordiniral delo že delujočih služb. Tako bi lahko za širše področje morda zadostovala ena servisna služba ene vrste, iz potreb področij, ki so še brez teh služb, pa bi organsko rasle nove. Vendar bo treba skrbeti za pospešeni razvoj naših servisov, pa tudi vzgojno varstvenih ustanov, otroških in šolskih domov, igrišč, predvsem pri novih zgradbah ipd., da bomo na eni strani razbremenili ženo-mater, na

drugi strani pa predvsem lahko omogočili dvig standarda tudi preko žene-proizvajalke in upravljalke z dviganjem ekonomskih rezultatov nasploh. Tudi sindikati in delovne organizacije naj sežejo tu izven svojih ožjih meja v krajevne skupnosti. Občan bo lahko več proizvajal, če bodo javne službe v redu delovale.

Decentralizacija zdravstvene službe postavlja nove naloge tudi pred krajevne skupnosti zavaro Vancev. Čim bolj je treba približati tudi to službo proizvajalcu, seveda ne kaže iti v skrajnost: decentralizacija povsod za vsako ceno, a za dosego najboljših rezultatov v skrbi za delovnega človeka kaže tudi tu iti bolj v širino. Nasploh velja opozoriti na večjo pozornost na zaposlenega človeka od vstopa v neko delovno organizacijo dalje!

Strokovnost lahko mnogo pomagajo dvigovati aktivni društva inženirjev in tehnikov, ki naj se ne zapirajo v ozki krog, temveč naj jim bo krog izhodišče proizvodna dejavnost in tovariško sodelovanje z vsemi strokovno usmerjenimi delavci v skrbi za dvig in racionalnost proizvodnje.

»Vse to in še vrsta drugih dejavnosti bo lahko zaživela, če bodo razčiščeni programi. ObLO bo lahko razpravljati, kako naj ti programi zažive in utrjevanje funkcioniranja aparata samega bo ena najlažjih nalog zanj!« je poudaril

Neposredna naloga sindikalnih podružnic ob pripravah za statut delovnih organizacij

Konec decembra lanskega leta je zasedal plenum občinskega sindikalnega sveta Ljubljana Moste-Polje in analiziral potek dosežanih razprav o naši novi ustavnosti po delovnih organizacijah.

Na plenumu so sklenili, da je treba kljub temu, da se roki za razprave o novi ustavnosti bližajo h koncu, s temi razpravami nadaljevati, ker odpirajo široke možnosti za naš družbenoekonomski razvoj. Vendar pa naj bodo razprave konkretnije kot doslej in podkrepjene s stvarnimi podatki in analizami stanja v delovnih organizacijah, kajti samo na osnovi takih razprav in analiz bodo dane možnosti, na katerih bodo kolektivni zasnovali svojo ustavo — statut delovne organizacije.

Ceprav roki za izdelavo statutarov še niso predpisani, je nujno takoj pričeti z zbiranjem gradiva in stališč, kako naj statuti urejajo posamezna vprašanja, kaj naj v delovni organizaciji urejajo statuti in kaj drugi samoupravni regulativi. Predvsem pa se je treba dogovoriti za način razčiščevanja idejnih in strokovnih vprašanj po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

Statut delovnih organizacij

(Nadaljevanje s 1. strani)

sameznih delovnih organizacij in na osnovi tega pripraviti stvarna stališča. Tako zbrano gradivo in stališča naj strokovni organi oblikujejo in spravijo v sklad z drugimi pozitivnimi predpisi naše družbe.

Nedvomno je torej sedaj ena od osnovnih nalog sindikalnih organizacij, da so nosilke pobud za izdelavo statutov in se v delovni organizaciji borijo za to, da statuti ne bodo samo odraz trenutnega stanja, ampak da bodo odpirali široke možnosti utrjevanja notranjega organizacijsko-ekonomskega in tehničnega razvoja. Če pa hočemo to doseči, je nujno potrebno, da si sindikalne organizacije s komisijami delavskega sveta za izdelavo statutov pripravijo program, kako bodo analizirale in politično razčiščevale probleme in stališča, ki se porajajo v delovni organizaciji.

Tako bo treba pregledati in oceniti sedanjo organizacijsko strukturo vsake delovne organizacije ter njene pozitivne in negativne strani. Važno pri tem je, da ocenimo organizacijo podjetja po EE njihov položaj in dosežke ter naprotja, ki so se pokazala. EE naj bodo organizirane tako, da odpirajo perspektivo gospodarskega in tehničnega razvoja, a zagotavljajo tudi najširšo možnost aktivnega vključevanja slehernega proizvajalca v upravljanje delovne organizacije.

Sele ko bodo v delovnih organizacijah razčistili vsa ta in druga vprašanja, bodo lahko začeli uspešno izdelovati osnutke statutov, to je takih statutov, ki bodo odpirali najširše perspektive vsestranskega razvoja.

Predvsem je potrebno podčrtati, naj si delovne organizacije in njihove sindikalne podružnice izberejo tak način izdelave statutov, ki bo ustvarjal kar najboljše možnosti za razširitev in utrditve progresivnih dosežkov. Nekatere večje delovne organizacije so že začele analizirati in zbirati gradivo za izdelavo statutov. To so predvsem Izolirka, kemična tovar-

Konferenca SZDL Ljubljana Moste-Polje

(Nadaljevanje s 1. strani)

predsednik ObLO tov. Vlado Črne. Seveda pa moramo vedno imeti pred očmi realne materialne pogoje, ki so pač takí, kakršna je naša stopnja produktivnosti.

Vloga krajevnih skupnosti bo pač formulirana v statutih, a to je predvsem samouprava delovnih ljudi, tudi urbanistično zaokrožena. Razvijale se bodo v skladu z materialnimi možnostmi, vsa skrb pa naj bo občan vedno in povsod. V korak z razširjanjem delovanja krajevnih skupnosti bo šlo potem tudi njihov financiranje. Najprej pa velja rešiti vsebino, dejavnost krajevnih skupnosti. Pri naši občini pa je opozoriti tudi na to, da je ena od mestnih občin in marsikje tudi povezava z drugimi občinami lahko rodi lepe rezultate.

Kot smo zapisali v uvodu, je teh nekaj misli in ugotovitev le delček iz bogatega gradiva, ki bo nudilo vrsto spoznanj, napotkov in smernic za delo SZDL v bližnji prihodnosti. In to naj bi končno predvsem konferenca bila napotilo za akcijo!

na, papirnica Vevče, Slovenija česte, Gradis, tovarna kleja in še druge, vendar pa je treba ugotoviti, da izdelujejo statute predvsem z upravne plati, sindikalne organizacije pa tem vprašanjem ne posvečajo dovolj pozornosti.

Na plenumu je bilo sprejeto priporočilo vsem sindikalnim organizacijam, naj se aktivno vključijo v politično akcijo pri mobilizaciji svojih članov za razčiščevanje vprašanj in izdelavo statuta. Pri tem je nujno potrebno organizirati razgovore s proizvajalci po ekonomskih enotah ali morda še ozjih delovnih skupinah, kjer bi obravnavali notranjo problemati-

Nekaj misli o komunalni skupnosti zavarovancev

Lani je minilo deset let, odkar je bila zdravstvena služba deloma decentralizirana, oziroma bolje rečeno, odkar so bili izvoljeni prvi organi družbenega upravljanja v zavodih za socialno zavarovanje. V hitrem tempu našega razvoja pa je tudi zdravstvena služba prišla v protislovje z razvojem našega družbenega, predvsem komunalnega sistema. Prav zaradi tega je bila potrebna prilagoditev organizacije socialnega zavarovanja, predvsem zdravstvenega, novim pogojem. Zvezna ljudska skupščina je lani maja sprejela zakon o financiranju socialnega zavarovanja in zakon o zdravstvenem zavarovanju. Oba zakona sta postavila socialno zavarovanje med družbenimi službami na tisto mesto, ki mu resnično pripada glede na sedanjo stopnjo našega družbenega razvoja.

Samouprava v socialnem zavarovanju je sedaj razširjena v vseh smereh. V primeri s prejšnjo organizacijo upravljajo sedanje skupnosti komunalnih skupnosti socialnih zavarovancev zavarovanci sami, in sicer preko skupščin komunalnih skupnosti.

Na podlagi sprejetih zakonov o socialnem zavarovanju ter izvedbe decentralizacije socialnega zavarovanja je za območje občinskih ljudskih odborov Ljubljana Moste-Polje in Litija ustanovljena skupnost komunalne skupnosti zavarovancev, ki je izvolila tudi svojo skupščino zavarovancev kot samoupravni organ.

Naloge komunalnih skupnosti zavarovancev in njih skupnosti so zelo obsežne ter jih nikakor ni podcenjevati, temveč jim je treba posvetiti veliko pozornost. Zato bi tudi nekoliko spregovorili o njih.

Skupščine komunalnih skupnosti zavarovancev določajo in sprejemajo program dejavnosti socialnega zavarovanja za svoje območje. Ta program pa mora biti vsklajen z možnostmi in potrebami območja skupnosti.

Poleg splošnih aktov bo skupščina sprejemala oziroma določala stopnje prispevkov za socialno zavarovanje in delila prispevke na del, ki pripada skladu za pokrivanje pravic zavarovancev, in na del, ki pripada zavodu za stroške službe socialnega zavarovanja.

Ker skupščina kot najvišji samoupravni organ skupnosti socialnega zavarovanja gospodari z zbranimi sredstvi, je razumljivo ena njenih najvažnejših nalog, da sprejema finančni načrt sklada skupnosti in zaključni račun. Finančni načrt sklada je odraz enoletnih potreb v realizaciji progra-

ma socialnega zavarovanja. Skupščina je dolžna zagotoviti dopolnilna sredstva za kritje primanjkljajev, ki bi nastali v poslovanju sklada, s katerim gospodarji. Zato je potrebno res dobro gospodariti in skrbeti, da se sicer zavarovancem nudi vsestranska zdravstvena oskrba, kadar je ta potrebna, dosledno pa se moramo postaviti po robu tistim, ki socialno zavarovanje izkoriščajo. Skupščina skupnosti lahko v svojem območju uvede tudi razširjeno zavarovanje, torej lahko poseže na področje pravic zavarovancev ne le v okvirih rednih predpisov za izvajanje z zakonom zagotovljenih pravic, temveč lahko tudi uvede nove pravice, ki jih zakon ne pozna. Seveda pa to zavarovanje lahko uvede, če je poslovanje skupščine uravnoteženo z dohodki iz rednih prispevkov. To pa znova postavlja zahtevo, da bo komunalna skupnost zavarovancev dobro gospodarila in neracionalno ne trošila sredstev.

Končno odločajo komunalne skupnosti tudi o ustanovitvi službe za izvajanje socialnega zavarovanja. Komunalne skupnosti zavarovancev bivšega ljubljanskega okrajja Ljubljana so sklenile, da opravlja službo socialnega zavarovanja bivši okrajni zavod za socialno zavarovanje, ki se preimenuje v komunalni zavod.

Prav temu vprašanju pa je treba posvetiti večjo pozornost kot sicer, ker se lahko zgodi, da bi še vedno obstajale težnje po tem, da bi služba socialnega zavarovanja preveč centralistično reševala posamezne probleme. Treba je pravilno urediti odnose med zdravstvenim zavarovanjem in zdravstveno službo. Kategorično je ukiniti pavšale, ki ne stimulirajo dovolj zdravstvenega osebjaja in po drugi strani prav nič ne pripomorejo k dvigu kvalitete zdravstvenih uslug.

Težko je že danes kaj več govoriti o komunalnih skupnostih zavarovancev, ker so te šele pričele z delom in bi bilo še težje ugotavljati uspehe in neuspehe. Moramo pa jim dati poudarka, ker so važen element, ki lahko bistveno vplivajo na razpoloženje občanov, ker ni vseeno, kakšno zaupanje imajo ti v zdravstveno službo in njene usluge.

Če pa želimo vskladiti zdravstveno službo s komunalnimi potrebami, potem nikakor ni mogoče tega reševati centralno, z enega mesta, temveč bodo morale komunalne skupnosti zavarovancev v okviru svoje komune res samostojno odločati o vsem,

Zbori volivcev

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ko bomo dosegli, da bo gradivo za zbere volivcev dobro obdelano in odborniki temeljito pripravljene ter da bodo občani dobivali odgovore, pojasnila in stališča ljudskega odbora in njegovih organov, potem bodo imele tudi krajevne organizacije SZDL pri mobilizaciji občanov za zbere volivcev dosti lažje stališče in več uspeha. Zato je občinski ljudski odbor preko svojih izvršilnih organov že za zadnje zbere volivcev pripravil obširen material in ga v celoti objavil v Moščanski skupnosti, ki je takrat izšla v povečani nakladi. Vendar moramo ugotoviti, da zaradi pomanjkljivega razpečevanja Moščanske skupnosti mnogo občanov ni prišlo do te številke. Ta naš lokalni časopis je v zadnjem času nedvomno postal mnogo popularnejši, ker je zanimivejši in pestrejši ter naši občani zaradi tega posegajo po njem. Treba pa bo urediti razpečevanje tega našega lista.

Te dni pripravljamo osnove novega družbenega načrta in proračuna za leto 1963. Vsi sveti pregledujejo in pretresajo predloge občanov, gospodarskih in drugih organizacij, jih razvrščajo po nujnosti in pripravljajo predloge za razpravo na ljudskem odboru.

Razumljivo je, da je potreb in predlogov ogromno, mnogo več, kot bo na razpolago sredstev v letošnjem družbenem načrtu. Zato pa bo potrebna toliko večja pazljivost in doslednost pri določanju prioritete za reševanje perečih problemov.

Predvidevamo, da bodo pripravljene in razprave o osnutku družbenega načrta in proračuna za leto 1963 končane do 15. februarja, tako da bi o predlogu razpravljali ljudski odbor na seji, ki bi bila 23. februarja, takoj nato pa bi bil predlog dan v razpravo volivcem. Razprave na zborih volivcev naj bi bile končane do 4. marca 1963, nakar bi pripombe in predloge občanov obravnavali pristojni sveti in komisije, ljudski odbor pa bi na svoji seji dne 12. 3. dokončno sklepil v sprejetju družbenega načrta in proračuna za leto 1963.

Da bi zagotovili čim plodnejšo razpravo, bomo glavne postavke družbenega načrta in proračuna v poljudni obliki objavili v Moščanski skupnosti, občane pa že sedaj pozivamo, da predlog dobro prouče ter zavzemajo do posameznih postavk svoja stališča. Le na tak način, če bomo uspeli razviti široko razpravo v čimvečjem krogu občanov o teh zelo važnih vprašanjih, se bomo izognili kasnejšim upravičenim ali tudi neupravičenim kritikam na račun dela ljudskega odbora in njegovih organov. Vili Strašek

Kljub temu, da je zelo težko takoj izvesti celotno decentralizacijo, vendar se bomo v celoti zavzemali za stališče skupščine komunalne skupnosti zavarovancev, ki sodi, da se vse kompetence — od denarnih sredstev pa do organizacije zdravstvene službe — rešujejo v komunalni skupnosti.

Končno pa velja opozoriti občane, naj posvetijo vso pozornost tudi pravilniku o izvajanju zdravstvene službe, ki bo dan v javno obravnavo, kajti ta pravilnik bo osnova za izvajanje zdravstvene službe v naši komunalni skupnosti.

O B Č A N I

s p r a š u j e m o i n o d g o v a r j a m o

Poldrugo leto uspehov in težav osnovne šole Ketteja in Murna

Novi, svetli in prijazni prostori osnovne šole Ketteja in Murna na Kodeljevem so sprejeli to pot — kot že tolikrat — nekatere članke delovnega kolektiva in šolskega odbora, da bi kritično pretresli dosedanje in se pripravili za bodoče delo. V ravnateljevi pisarni so se zbrali: ravnatelj šole Avgust Flegar, predsednik sind. podruž. prosvetnih delavcev tukajšnje šole Marija Kerenčičeva, predsednica sveta kolektiva Erna Logarjeva, pomočnica ravnatelja Marija Meškova in preds. šolskega odbora Franc Sereg. Pogovor je stekel o življenju na šoli ter o njenem položaju in vlogi v komuni. Kar prisluhnite!

Tov. Logarjeva: Osnovna naša dejavnost je šolsko delo.

Tega dejstva se naš kolektiv popolnoma zaveda, saj iz dneva v dan lahko primerja že npr. delovne pogoje, kakšne smo imeli na prejšnji šoli, s pogoji v novem poslopju. Zato smo od vsega začetka kar najbolj pozorni na kvaliteto vsebinsko plat našega dela. Individualno strokovno rast — čeprav bo o težavah okrog tega še govora —, dejavnost po aktivih in redne delovne po razredih in po predmetih, vse to sedaj usmerjamo na pogoje, ki nam jih nudi nova šola. In teh ni malo. Na razpolago imamo kabinete (kemični in fizikalni), delavnice (za tehnični pouk in gospodinjstvo), diaproskop, episkop, magnetofon, kinoaparaturu za ozki trak, ozvočenje šole za prenašanje radijskih šolskih ur — poleg »klasičnih« pri-pomočkov, kar vse nam omogoča odstranjevanje verbalizem, ki smo ga bili prej — marsikje po sili razmer, brez subjektivnega faktorja — tako vajeni. Seveda tudi v drugem letu rabe vsega tega še nismo zadovoljni z uspehi, vendar je že čutiti poglobljeno delo v razredu. Lani smo npr. pri testiranju znanja ugotovili, da si te ocene bistveno ne nasprotujejo z ocenami v redovalnicah. Prav tako smo že lani začeli pri nekaterih predmetih s skupinskim poukom; učenca tako bolj aktiviramo, mu približamo knjigo itn. Letos pa se naše težnje kažejo v skrbi kolektiva za znanje vsakega učenca ob prestopanju v naslednji razred. Matematika je pri tem najbolj pereč predmet. Do 6. razreda je z gimnazije. Ti so nam povedali, koliko znanja pričakujejo in to nam bo sedaj osnova za ev. dodatno pomoč tj. za ublažitev prestopov. Opažamo pa, da je uč-

reda smo se že posvetovali z učitelji o potrebni stopnji znanja ob prehodu v višji razred, glede matematike, slov. in angl. jezika v 8. razredu pa smo povabili profesor-

Na naši tretji strani skuša uredništvo že neka časa dobiti kar najživahnejši stik z vami. Koliko je uspelo oziroma koliko ni, presodite sami. Pozivamo pa vas, da nam pogosteje posredujete tudi želje, vprašanja, predloge za izboljšanje, opozorila na napake itn., da bi ta stvar še posebno zaživela v neposrednem stiku z občani vse naše občine, saj ima tak tudi naslov!

ni načrt še vedno prenatrpan in je predpisane snovi v nekaterih predmetih odločno preveč.

Učitelj, šoloobvezni otrok in seveda tudi starši so pri tem postavljeni pred neposredni interes naše družbe, da čimveč učencev uspešno zaključijo osnovno šolo. Pri tem je upoštevati dva faktorja: otrok izven šole in otrok doma.

Tovariš Flegar: Da nekateri otroci zaidejo v njim neprimerno in škodljivo družbo. Rešitev, da damo take otroke v šolski dom M. Perca, ni najboljše rešitev. Dom je predalet in pelje otroka pot tja preko Ljubljane in zelo prometne Zaloške ceste. Vzgojno zanemarjen otrok pa se tu znajde tudi med otroki, ki so še bolj problematični in rezultat je kaj rad ta, da slabši potegnejo za seboj relativno boljše.

Druga stvar pa je tale: učiteljeva vloga v vzgojnem in izobraževalnem procesu je nujno vezana na pomoč staršev. Tu pa nastopajo vedno večje objektivne težave.

Kakšno je delo prosvetnih delavcev v kolektivu?

Tov. Logarjeva: Za strokovno širjenje in poglobljanje potrebuje učitelj mir. Mir vsaj v tistih urah, ko ni zaposlen z različnim delom, ki je zvezano z njegovo vzgojo in izobrazbo v razredu. Vendar je tega miru odločno premalo. Navedla bi povprečno tedensko zaposlitev doma vsakega člana našega kolektiva (podatki so iz analize del. mest po razredih in predmetih, kar smo napravili nedavno

Skupaj torej od 52—55 tedenskih ur, kar vse — razen obveznosti v razredu, opravljamo izven učnih ur. Nisem pa še omenila sodelovanja članov v samoupravnih organih, šolskem odboru, šolskem svetu, v različnih komisijah, pomoč pri PO, LM, SS, društvih, pevskih zborih, knjižnici itn. Kdor morda ne dela v neki od teh možnosti — razlike v delu so povsod, dela pač v drugih in kolektiv skrbi, da je delo porazdeljeno. Zgoraj omenjeno število ur pa opravi — mislim — vsak član kolektiva, ker če vsega omenjenega ne bi delali, bi kvaliteta dela padla — toliko zavesti pa ima vsak naš član, da tega ne bi dopustil. Ne gre torej za neekspeditivnost, temveč za natančnost pri nujnosti, za ažurnost v delu! Celo več: težimo k tihim vajam v čim več predmetih, ker je to ugotovljena boljše možnost preverjenja učenčevega znanja; za učitelja pa so korekture teh vaj seveda še dodatna obremenitev. Ni čudno torej, da naši člani delajo pozno v noč in na račun počitka celo ob nedeljah. Intenzivnost dela je tolikšna, da so počitnice že zdravstveno več kot utemeljene. Mislim, da je interes družbe zdrav in sposoben učitelj, ne pa predčasni ali invalidni upokojenec!

S tem bi odgovorila tudi na eventualne očitke, češ da prosvetni delavci manj delamo in bi bile s tem utemeljene tudi razlike v naših prejemkih; take izjave kažejo samo na neinformiranje. Čla-

tega):

obvezne ure:	22
strokovne in metod. priprave za te ure:	12
poprave šolskih nalog:	3
poprave domačih nalog:	2—5
šolska administracija:	3
12—14 letnih obveznih ekskurzij:	1
strokovni sestanki:	2
dopolnilno delo:	1

Relativno visokega standarda staršev ni čutiti pri otrocih

Oba starša sta zaposlena — torej je materialna stvar v redu. Otrok pa ne dobiva pomoči doma — pogosto iz enostavnega razloga, ker sta starša tako zaposlena, da delata oba v isti izmeni — in je otrok prepuščen vsem mogočim vplivom ceste, kakor navadno rečemo. Nekateri starši se vsaj ob nedeljah posvete svojim otrokom, nekateri pa ne — in učitelj je pri takih otrocih precej brez moči, ker pogreša širše družbene skrbi za otroke. Posebno poglavje so seveda še otroci iz ločenih zakonov ali otroci družin, kjer je kdo od starejših podvržen alko-

holu. Čimprej moramo zato poskrbeti za celodnevno varstveno ustanovo!

Tov. Sereg: Poleg šole je v načrtu tudi dijaški dom za otroke, katerih starši so zaposleni. Če bo urejena v bližnji prihodnosti visoka šola za telesno vzgojo za vso okolico, upamo, da bo rešeno tudi vprašanje posebne stavbe za vzgojnovarstveno ustanovo. To je družben problem, ne samo stvar dela prosvetnih delavcev. Mimogrede pa bi tako rešili tudi vprašanje hišnika, ki ga sedaj šola sploh nima!

skupinski pouk:	1
delovne konference:	2
razredništvo:	1
proslave:	1/2
govornilne ure:	1
roditeljski sestanki:	1

ni našega kolektiva so — lahko trdim — toliko zaposleni, kot sem navedla in nam vsem torej primanjkuje tistega miru, ki sem ga že omenila, da ga potrebujemo za strokovno delo.

(Nadalj. na 5. strani)

Vevče:

Aktiv inženirjev, tehnikov in ekonomistov v tovarni celuloze in papirja Vevče - Medvode

Lani septembra so ustanovili v tovarni celuloze in papirja Vevče — Medvode (Prej Papirnica Vevče) na posebnem občnem zboru v Vevčah aktiv inženirjev, tehnikov in ekonomistov.

Kot že ime pove, združuje ta aktiv strokovnjake različnih delovnih področij v podjetju. V vsakem večjem pa tudi manjšem kolektivu so bolj ali manj organizirane razne strokovne službe, ki pa običajno delujejo precej ločeno druga od druge. Za koordinirano delo skrbe sicer vodilni delavci v podjetju, vendar bi lahko tako medsebojno sodelovanje imenovali »koordinacijo na višji ravni«. Tako se le vodilni delavci od časa do časa sestajajo in si med seboj izmenjujejo svoje izkušnje in probleme. Ostali strokovni delavci pa se zapirajo v svoje ožje področje, se včasih že kar izolirajo, ne da bi imeli občutek oziroma posluš, da poleg njihovega dela obstajajo tudi drugi delavci oziroma druge strokovne službe, ki so podjetju prav tako, če ne še bolj potrebne. S tako razrahljano medsebojno povezavo ali celo »večitnostjo« prihaja čisto do raznih nepotrebnih nesporazumov in v končni fazi tudi do slabih uspehov, ker pač ena plat ne razume druge, ali ker nista obe strani medsebojne izkušnje oziroma znanje v polni meri izrabili v prid podjetja oziroma skupnosti sploh.

Podjetje je živ organizem, ki zahteva, da vsi udje složno delujejo. Zato bi morali biti z dogajanjem seznanjeni vsi člani. Vendar temu ni tako. Prav zanimivo je, da večkrat prav strokovni kadri ali vsaj večina izmed njih ni seznanjena s tekočimi problemi, ki se vsak dan porajajo v podjetju, npr. v proizvodnji kvaliteta proizvodov, izmet, izmensko delo ipd., komercialna politika, problemi notranjega in zunanjega tržišča, kadrovska politika itd. Sicer obravnava te probleme strokovna služba in tudi samoupravni organi v podjetju, vendar pa gre do mimo ostalih strokovnih kadrov bolj ali manj neopazeno; to pa je zelo narobe. Reševanje problemov mimo kolektiva oziroma strokovnih kadrov v podjetju bo zelo težko ali vsaj malo verjetno rodilo ustrezne sadove.

Znano je, da so problemi nekega oddelka, obrata, dejavnosti ipd. v nekem podjetju vedno več ali manj problemi celega podjetja, ne samo določenih služb ali organov samoupravljanja. Zato je namen novoustanovljenega aktiva, da strokovno obravnava in rešuje tekoče probleme, se z njimi seznanja ter daje ustrezne sugestije oziroma predloge. Aktiv bo rosamizne dejavnosti podjetja obravnaval v obliki debatnih večerov, seveda s predhodno pripravo o temi. Referent ali predavatelj (vodja debatnega večera) bo problem na kratko obrazložil oziroma ga nakazal, predlagal rešitev oziroma nakazal svoje stališče s strokovne plati ali koristnosti, ostali člani aktiva pa bi njegova izvajanja dopolnili ali pa z nasprotnimi predlogi oziroma dokazi tudi zavrgli, kolikor bodo sodili, da problem ni ustrezno rešen, ali da

stališče ni dovolj utemeljeno. Na tak način dosežen enoten pogled oziroma skupna rešitev problema bo dovolj močno jamstvo za kasnejšo realizacijo; po drugi strani pa bi bila tako že naprej izključena vsa nasprotja, ker bi bil problem tako po samoupravni kot tudi po strokovni plati dovolj obdelan in razčiščen.

Aktiv je že uredil tudi svojo organizacijo. Vse tekoče zadeve opravlja sedemčlanski upravni odbor, izvoljen na občnem zboru aktiva; sestavljajo ga člani z vseh strokovnih področij. Člani aktiva so tehnični in ekonomski strokovnjaki: inženirji, tehniki in ekonomisti, to je vsi tisti, ki so končali srednjo, višjo ali visoko ekonomsko šolo, srednjo, višjo ali visoko tehniško šolo oziroma drugo ustrezno šolo ter opravljajo ekonomske (komercialne, računovodske ipd.) ter tehnične posle. Pri pomniti pa moramo, da ne gre za nikakršen zaprt krog, saj sprejema aktiv poleg rednih tudi izredne člane, četudi ne izpolnjujejo formalnih pogojev, a želijo sodelovati.

Aktiv je do sedaj skušal kar najaktivneje delovati. Priredil je že tri debatne večere, četrtega pa pripravljala. Začel je obravnavati najtežje probleme, s katerimi se spoprijema podjetje, to je predvsem s problemi iz proizvodnje. Zato je bil prvi debatni večer posvečen proizvodnji, in sicer predvsem kvaliteti in težavam, ki se pojavljajo v zvezi s tem. Ostala

dva debatna večera sta bila posvečena ekonomiki v svetu, konkretno vtisom iz gospodarskih organizacij v Ameriki in problemom svetovnega tržišča lesa, celuloze in papirja. Obe temi sta bili prav tako zelo zanimivi, saj se člani kluba s podobnimi problemi srečujejo skoraj vsak dan tudi v lastnem podjetju. Jasne misli so dale vsem navzočim dovolj snovi, da izluščijo iz njih tisto, kar bi v danih pogojih lahko služilo vsakemu našemu podjetju. Seveda ima aktiv tudi težave. Ze sam obisk na debatnih večerih ni tak, kot bi ga bilo pričakovati. Zato je sicer več objektivnih pa tudi subjektivnih razlogov. Vendar to pomanjkljivost vodstva aktiva ne spravlja v zadrego ali popuščanje. Nasprotno, išče nove poti, kako bi pritegnilo k sodelovanju čimveč svojih članov pa tudi ostalih članov kolektiva. In če kje velja, da je v slogi moč, potem velja to prav v takih primerih. S sodelovanjem oziroma s skupnim delom bo lahko strokovni kader pravgotovo več nudil podjetju, organom samoupravljanja in družbi, kot pa posamezen strokovnjak v podjetju. Zato je tak način skupnega dela, medsebojnega sodelovanja in končno zboljševanja medsebojnih odnosov pozdraviti kot rešitev, ki mora samo povečati uspeh podjetja, pa tudi dvigniti ugled in mesto strokovnih kadrov v podjetju.

Jože Polanec

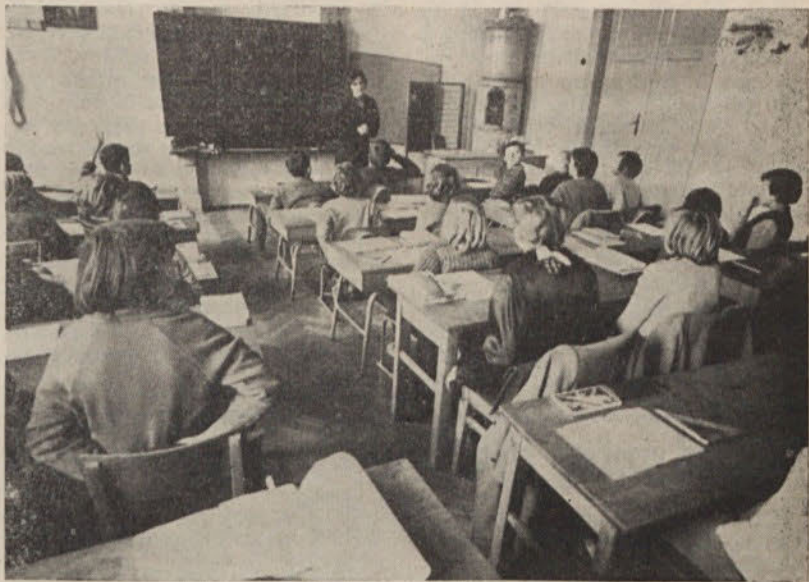
Nova oprema v osnovni šoli Sostro in še kaj

V Ljubljanskem dnevniku je bil decembra lani objavljen kot slika tedna posnetek: Klopi, na katerih so sedeli dedje.

Zanimivo je pri tem tole: Ljubljanski dnevnik je objavil sliko neodvisno od uprave šole in šolskega odbora. Že pred objavo te slike, torej tudi neodvisno, je sklad za šolstvo občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje dodelil šoli v Sostrem 4 milijone dinarjev za nabavo nove opreme. Vse to se je dogajalo neodvisno drug od drugega in nepričakovano. Upravi šole in šolskemu odboru je bilo znano, da sklad za šolstvo ni imel denarja (zaradi financiranja strokovnega šolstva) niti za najnujnejše potrebe v šolstvu. Če je tak način financiranja najbolj posrečen, je stvar razprave. Dejstvo pa je, da denarja v skladu ni bilo. Toda pred koncem leta so iz dodatnega proračunskega prispevka in drugih virov prišla v sklad za šolstvo sredstva, ki jih je dobila osnovna šola Sostro za nabavo nove opreme, ker je bilo odgovornim jasno, da je tu nabava nove opreme zelo nujna. Ne bi bilo prav, če bi kdo mislil, da je ObLO dodelil šoli v Sostrem 4 milijone dinarjev iz strahu pred sliko »renesančnih« klopi v Ljubljanskem dnevniku. Tako mišljenje bi lahko ustvarilo vtis, da denar je, samo pritisniti je treba, pa priteče. Toliko o odnosu šolskega odbora do ObLO in obratno.

Razčistiti pa je treba še odnos

med volivci posameznih področij naše občine. Zdi se, da reka in ceste, ki ločijo ta področja, ločijo tudi ljudi, tako da v svoji ozkosti

ne vidijo ničesar, razen svojih potreb. Sodim, da je ta list kar primeren, da se pogovorimo tudi o tem. Na zborih volivcev se čisto dogaja, da volivci nekega okoliša včasih precej burno zatrjujejo, da so dobili na nekem sosednem področju to ali ono, oni pa da tega niso dobili. Mislim, da je mogoče priti vsakemu vprašanju do dna, samo pogovoriti se je treba. Naj bom konkreten! Od vseh popolnih

šol v občini je imela šola v Sostrem najstarejšo in seveda tudi najbolj obrabljeno opremo. Zato je pravično ravnal šolski sklad, ko je dodelil sredstva za novo opremo prav tej šoli. Nerazumljivo bi bilo, če bi se volivci v Jaršah s tem ne strinjali. In vendar je od vseh šol v občini zaradi prenatrpanosti najbolj pereče stanje prav na šoli v Jaršah, kjer imajo pouk v treh izmenah. Pospešena graditev stanovanj in izredno velik prirastek na tem področju terjata gradnjo nove šole. Prirastek v Sostrem ni tako velik, da bi bil pouk v bližnji prihodnosti v treh izmenah. Zopet pa lahko trdimo, da je higiensko stanje v šoli nevzdržno. Šola v Sostrem je poleg šole na Prežganju edina šola v občini, ki nima tekoče vode in ima zato tako smrdelca stranišča. Ureditev sanitarnega vprašanja v šoli Sostro ne bi zahtevala večjih stroškov, če bi ne bilo treba odvesti odpadne vode. Lani je bila graditev kanalizacije, za katero je bilo odobrenih 18 milijonov dinarjev, tik pred pričetkom. Zaradi finančnih težav, ki jih je imel šolski sklad, pa je stvar propadla. Menim, da je glede na že lani odobreni projekt in zagotovljena sredstva, kanalizacija prav tako aktualna kot lani. Za sodobno osemletko v Jaršah je potrebnih 300 milijonov dinarjev. Če bo mogoče zbrati sredstva, bo možno zbrati tudi 5% te vsote za kanalizacijo v Sostrem. Seveda bo dejanska vrednost gradbenih del mnogo večja, kajti v lastni udeležbi bodo opravljeni vse prevozi, vsi izkopi odcepov idr. Za beton bomo izkoristili gramoz iz bližnje gramoznice. Tudi pri ostalih delih se bo lahko podjetje, ki bi prevzelo gradnjo, vedno naslanjalo na gradbeni odbor, ki je formiran iz članov šolskega odbora in drugih volivcev.

Povečati število šolskih prostorov je seveda tudi potrebno, vendar sodimo, da more to vprašanje počakati še nekaj let, ker razumemo, da so drugje morda še večje potrebe.

Iz vsega navedenega moremo povzeti tole: Za prvo etapo izboljšanja stanja v šoli Sostro imamo

lahko nabavo opreme; to je že izvršeno. Druga etapa naj bi bila ureditev sanitarnega »vozlišča« in ureditev kanalizacije. V tretji etapi pa bi povečali in adaptirali šolsko poslopje. Mislim, da je tako gledanje pravilno, zato ga želimo vskladiti s stališčem ObLO in tudi s stališčem volivcev v občini. Predsednik šol, odb. osn. šole

S o s t r o
inž. Janez Novak

Poldrugo leto uspehov in težav

(Nadaljevanje s 3. strani)

Tov. Kerenčičeva: K tem bi dodala še nekaj: sedaj prehajamo na nagrajevanje kvalitete učiteljevega dela. K vsem zgoraj omenjenim je treba prišteti torej še angažiranje članov našega sindikata pri urejanju šolskih statinov in pravilnikov o nagrajevanju. Kolektiv na šoli je glede pravilnika osvojil načelo stalnega in variabilnega dela, sedaj pa razmišljamo o razmerju med njima. Opozorila pa bi na nujnost rednega dotekanja finančnih sredstev kajti tudi to je eden od pogojev za normalno delo naših prosv. delavcev. Seveda, družbene dajatve za šolstvo so precejšnje, toda so varno »naložene« v naših prihodnjih generacijah — in skrb za njih je naša skupna skrb. Občinski je naša skupna skrb. Občinski sindikalni svet mora imeti stalni stik z našo podružnico ali preko kooptiranega člana v predsedstvu ali kako drugače. Tako bo seznanjen s tekočo problematiko prosv. delavcev in jo seveda tudi reševal.

Znotraj pa bodo kolektivi prav gotovo tudi kos težavam, ki se postavljajo pred nje tako glede samoupravljanja kot družbenega upravljanja. Za to je potreben le čas — gospodarske organizacije so do stopnje, na kateri so sedaj rabile dobrih 10 let! Mi pa smo mladi kolektivi in toliko desetletij vajeni administrativnega reševanja od zgoraj!

Opozorila bi še na **stanovanjske težave**. Na naši šoli je več neresenih stanovanjskih vprašanj. Omenila bi le starejšo snažilko. Omenila bi le starejšo snažilko, ki že 14 let zama čaka na ugodno rešitev svoje vloge. Ali pa vozači: neki naš učitelj se vozi na delo iz Kamnika, drugi z Vrhnike! Mislim, da bi bila ena od možnih rešitev tudi ta, da bi vsaka šola imela svoj sklad za reševanje stanovanjskih vprašanj; seveda le toliko časa, dokler bi pač problem obstajal.

Tov. Šereg: Ko je že govor o prostorih: delovni pogoji so seveda sedaj dobri vendar bi omenil, da **strela na novem šolskem poslovanju že sedaj pušča!** Baje je podjetje tu poskušalo neki nov način gradnje, a kot kaže, ni popolnoma uspel — odgovoren za to pa ni nihče! Stropi v drugem nadstropju so že zamočeni in omet tam najbrž ne bo dolgo zdržal. Spomnil bi tudi na neurejeno okolico šole. Kupe zemlje okoli šole smo sicer zravnali, a to je premalo. Šolski odbor se po svojih močeh trudi in menim, da s svojim rednim delom tudi nekaj doda k uspehu delovnega kolektiva. Povezan je tudi z družb. organizacijami.

Tov. Meškova: Ponovno bi poudarila našo osnovno nalogo: vzgoja in izobrazba mladega rodu. Vendar naš 45-članski kolektiv ne more vsega napraviti pri okoli 960 učencih. Udeležba staršev in drugih faktorjev je tu preskromna. Ko je pozno ali že preskromna. Ko je pozno ali že preskromna, takrat pa starši znajo najti naša vrata. Vsak mesec bi se naj starši zanimali za razvoj svojih otrok, mi smo preko vsega šolskega leta pripravljani sodelovati z njimi! Se več: sodelujemo s trenom in smo organizirali že več prireditev po podjetjih in terenu. Šola tako postaja sestavni del širšega kulturnega delovanja.

Pogovorili smo se, Kajne, ko pa je toliko vprašanj. Vendar nam mora biti pri vsem tem jasno

predvsem tole: učiteljevo delo je najprej v razredu, v šoli. Tu naj bo kvalitetno, tu naj res da cellega človeka. Pri 42 tedenskih urah, od katerih odpade 22 ur na efektivno delo v razredu, ima dovolj možnosti in seveda dolžnosti, da prispeva svoj veliki delež k

formiranju mladega človeka v zavestnega člana socialistične družbe, ki ji je prav človek prva velika skrb. Tako pa bo tudi šola zaživela z okoljem v komuni, ki jo konec koncev sestavljajo tudi starši — proizvajalci ter upravljalci in odnos: komuna — šola sploh ne bo postavljen kot vprašanje, saj bo skrb za občana istočasno tudi skrb občana za komuno, katere sestavni del je tudi šola.

Novi zdravstveni dom v Mostah že posluje

Prve dni januarja 1962 so se pričele seliti posamezne enote zdravstvenega doma Ljubljana-Moste iz dotedanjih neustreznih prostorov v novo zgradbo v Prvomajski ulici. Do konca marca so bile preseljene vse enote — razen zobne ambulante in laboratorija, ki sta začasno ostala še v starih prostorih.

Novi zdravstveni dom v Mostah pa še ni povsem dokončan. Aprila 1962 je bilo treba zaradi pomanjkanja sredstev ustaviti gradbeno in obrtniška dela ter nadaljnje opremljanje doma. Potrebno pa bi bilo še nabaviti pet stolov za zobno ambulanto, opremiti laboratorij, rentgen, urediti kletne prostore, okolico, vrt ter tlakovati dvorišča, kolesarnice in garaže. Kolektiv zdravstvenega doma pa ni čakal: iz lastnih sredstev je opremil prostore za laboratorij, ki se je prve dni januarja 1963 preselil iz stare stavbe; tam je ostala še zobna ambulanta. Izpraznjeni prostori v prvem nadstropju stare stavbe pa so bili preurejeni — prav tako s sredstvi kolektiva — v protituberkulozni dispanzer, ki ga štejejo za najbolj smotno urejeno in opremljeno zdravstveno enoto te vrste v območju mesta Ljubljane in okolice.

Da bo naša javnost obveščena o

gradnjo novega zdravstvenega doma, in o tem, odkod so prišla ta sredstva, navajamo tole:

za gradbeno in obrtniška dela, ki so z njimi pričeli 1. decembra 1959 leta, je bilo predvideno, da bodo stala 126,730.825 din. Za to vsoto jih je prevzelo gradbeno podjetje Graditelj. Ta znesek pa je do konca gradbenih del narasel na 151,295.560 din, in sicer delno zaradi podražitve raznega gradbenega materiala in povečanja osebnih dohodkov gradbenih in obrtnih delavcev ter delno zaradi nekaterih sprememb oziroma dopolnitev prvotnega načrta (projektant arhitekt inž. Lado Kham), ki so jih narekemale tekoče izkušnje. Tako so bili med gradnjo povečani prostor zobne ambulante, klet pod šolsko ordinacijo ter površina prvega nadstropja (za bife, knjižnico in ekonomat), zgrajenih je bilo 5 predelov za dvoriščne garaže in v kleti dve stanovanji za hišnika in šoferja; potrebe so bile tudi nekatere spremembe instalacij, trajnost objekta pa je bila povečana z nekaterimi kvalitetnejšimi materiali.

Do prevzema opravljenih del po kolavdacijski komisiji dne 20. julija 1962 je znašala skupna vsota vloženih sredstev 186,573.455 din, ki so bila porabljena takole:

— za gradbeno in obrtniška dela v režiji podj. Graditelj	151,295.560
— za druga obrt. dela, ki jih je plačal invest. neposredno	7,432.504
— oprema	16,430.143
— komunalni prispevek	7,000.000
— stroški tehničnega vodstva	1,394.947
— bančni stroški	235
— obvezna rezerva v banki	2,291.857
Sredstva za gradnjo so prispevali:	
— republiški zavod za socialno zavarovanje	5,603.093
— okrajni zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani	60,400.000
— okrajni ljudski odbor Ljubljana	12,000.000
— posojilo, ki ga je najel investitor	64,304.358
— prispevki podjetij in drugih organizacij	38,800.817
— lastna sredstva zdravstvenega doma Moste	10,239.356
Skupaj	191,389.124

sredstvih, ki so bila porabljena za Med podjetji in organizacijami bivše občine Ljubljana-Moste so največ prispevali: Javna skladišča 8,000.000 din, Kemična tovarna 5,114.876 din, Izolirka 4,000.000 dinarjev, Saturnus 4,500.000 din. Teol-Oljarne 3,800.000 din, Tovarna kleja 3,666.667 din, Sap 2 milijona din, Kolinska 1,185.690 din, Črevarna 675.000 din, Indos 500 tisoč din, Zima 500.000 din, Lekarna Moste 500.000 din, gostinski obrati 775.000 din, zasebni obrtniki 359.000 din itd. Podjetje Mineral je prispevalo v delu in materialu 2,300.000 din, Mizarstvo Moste pa 700.000 din. Vsem naštetim in ostalim delovnim kolektivom, ki so si iz svojih skladov skupne porabe pritržali tako velike zneske in jih namenili za gradnjo novega zdravstvenega doma, je treba izreči iskreno priznanje in zahvalo! Izpričali so s tem svojo visoko socialistično zavest.

Kot je omenjeno že v uvodu, novi zdravstveni dom še ni do kraja usposobljen. Potrebnih bo še okoli 35 milijonov za vsa dela oziroma za opremo njegove popolne funkcionalne usposobitve. Zdaj ima novi zdravstveni dom naslednje organizacijske enote: 3 splošne ordinacije, šolski dispanzer, ginekološki dispanzer, 2 specialistični ordinaciji, industrijsko preventivo, laboratorij, zdravstveno-socialni odsek in upravo. Poleg tega so v domu še sejna dvorana in knjižnica centralna pralnica in likalnica, hišnikovo stanovanje, shrambe v kleti, garaža za službeno vozilo, ročna delavnica, kotlarna, vratarnica s telefonsko centralo in prostor za dežurno službo. Ko se preseli v nove prostore še zobna ambulanta z zobotehničnim laboratorijem, bo zdravstveni dom dokončno funkcionalno usposobljen.

Dr. Jože Cenčič

Delo in upravljanje hišnih svetov v občini Ljubljana Moste-Polje

V občini Moste-Polje je 143 stanovanjskih hiš, ki jih upravljajo hišni sveti. Od tega je 71 novih stanovanjskih hiš in blokov, 20 tarejših, še dobro ohranjenih in 5% starih hiš.

Nekateri hišni sveti se premalo zanimajo za vzdrževanje reda in za tekoča popravila v hiši; dostikrat mora blagajnik sam opravljati vsa dela hišnega sveta. Vendar večina hišnih svetov vestno opravlja svoje posle in naj se manjšina zgleduje pri njih: če so že prevzeli obveznost, naj jo tudi vestno opravljajo ali pa je ne prevzamejo. Posebno je to upoštevati sedaj, ko bodo volitve novih hišnih svetov za leto 1963.

Praksa v izvajanju sedanjih predpisov o delitvi najemnin je pokazala, da je treba nujno rešiti delitev najemnin v prid starim hišam.

Težak problem nastaja namreč pri vzdrževanju starih hiš, ki so po večini že dotrajane in v mnogih primerih tudi že amortizirane, kljub temu pa morajo še odvajati določena sredstva v stanovanjski sklad. Zato te hiše propadajo, ker kratko in malo ni sredstev za popravila v njih. Nujno bi bilo tem hišam prepustiti vsa sredstva za vzdrževanje občina pa naj bi doedlila še dotacije, da bi jih lahko temeljito popravili; na ta način bi te hiše lahko zdržale še 50 let, ker občina najbrž nima sredstev, da bi vse te hiše podrla in sezidala nove. Tako bi z nekaj milijoni ohranili stari stanovanjski fond še za daljšo dobo, in tu gre za 384 stanovanj, kolikor jih je v teh hišah.

Ravno nasprotni so problemi v novih stanovanjskih hišah in blokih, kjer hišnim svetom ni treba odvajati nobenih prispevkov v stanovanjski sklad, in jim tako ostajajo večja sredstva, saj so hiše nove in niso potrebne popravil. Zato pa marsikje trošijo sredstva za vse mogoče naprave in izboljšave stanovanj. Ako bi nove hiše plačevale vsaj 10% v stanovanjski sklad, bi bila tako krita razlika, ki nastaja s prispevki starih hiš in stanovanjski sklad bi ne bil nič prikrajan. Priporočati pa je, da bi nove hiše nalagale najmanj 10—15% svojih sredstev v rezervni sklad vsaj za 10—15 let, ko bodo potrebna večja popravila in tudi seveda večja sredstva.

Tudi stanovanjske skupnosti bi morale posvetiti hišnim svetom več pozornosti, saj ti prispevajo iz hišnih skladov tudi 3% za pomoč hišnim svetom. Ustanovile bi naj finančne ali blagajniške servise, da bi hišnim svetom olajšale delo pri finančnem poslovanju.

O problematiki hišnih svetov in vzdrževanju hiš bi naj občinski ljudski odbor občine Ljubljana Moste-Polje sprejel potrebne sklepe, da bi čim pravilneje rešili te vedno bolj pereče zadeve.

Izdaja ObO SZDL Ljubljana Moste-Polje. — List izhaja mesečno. — Odgovorni urednik Štefan Trobiš. — Tiska ČZP Kočevski tisk.

IZ KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

Krajevna skupnost Moste bo poročala o delu

KO SZDL je na zadnji seji obravnaval delo krajevne skupnosti Moste ter priporočil predsedniku občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje, da skliče zborni volivcev iz območja krajevne skupnosti Moste. Zbori volivcev naj bi bili 12. in 13. februarja 1963.

Krajevna skupnost bo zanje pripravila poročilo o delu, uspehih in slabostih ter o perspektivah razvoja krajevne skupnosti.

Pred krajevno skupnost se sedaj postavljajo zelo obsežne naloge. V preteklem letu ji je uspelo zadovoljive utrditi in organizirati delo servisnih delavnic in doseči njihovo rentabilnost; ni pa ji še uspelo v celoti kriti izgube iz prvih mesecev preteklega leta. Pri teh naporih je delalo največ težav nesposobno in slabo organizirano tajništvo krajevne skupnosti. Kljub temu ji je, s požrtvovalnim delom izvršilnega odbora, uspelo v drugi polovici leta stanje bistveno popraviti. Slabše je delo sveta krajevne skupnosti in komisij. Tukaj pa gre predvsem za slabo in površno izbiranje kandidatov za svet krajevne skupnosti. Kandidati so bili voljeni tudi brez prehodnega razgovora, ali so sploh pripravljani in ali imajo veselje in čas za to odgovorno delo. Med kandidati so bili tudi taki, da niso bili zdravstveno sposobni opravljati določene naloge.

Močno je ovirala delo tudi pravna neurejenost krajevne skupnosti. Slab in nepotreben statut, pomanjkanje pravilnikov in poslovnikov, neurejeno materialno-finančno poslovanje; ni bilo foru-

ma, ki bi potrjeval bilance krajevne skupnosti kakor tudi druge organizacijske in pravne zadeve (te tudi sedaj niso v celoti urejene). Ena od osnovnih nalog krajevne skupnosti oziroma novega sveta bo pravno utrditi krajevno skupnost to je prvi pogoj za uspešno in zakonito delo.

Od komisij so bile aktivne le komisija za otroško varstvo, za izdelavo novega statuta in za materialno-finančno kontrolo poslovanja krajevne skupnosti; svet krajevne skupnosti pa je bil pri šestih sklicih le enkrat sklepčen

— tu je tudi iskati vzrok neaktivnosti komisij.

Krajevna skupnost ima sedaj organizirano tole servisno dejavnost: pralni in likalni servis, šiviljski servis, steklarski servis ter servis za popravila in vzdrževanje zgradb, ki se zadnje mesece zelo uspešno uveljavlja. Zadnji je sicer še v razvoju, vendar kaže dobro perspektivo.

Nakazanih je nekaj osnovnih problemov dela in razvoja krajevne skupnosti. Poročilo o delu pa bo vsekakor moralo zelo kritično oceniti in analizirati uspehe in neuspehe in dati volivcem možnost vsestranskega pogleda v delo krajevne skupnosti.

Pavel Jež

Vredno zahvale in pohvale

Kadar gre za izkazovanje dolžne pozornosti našim otrokom, smemo upravičeno vnaprej pričakovati primernega razumevanja in naklonjenosti, pa naj bo to od kolektivov ali posameznikov. Druga stvar pa je, kolikšen delež resnične iskrenosti in srčne toplote darujemo ob takih priložnostih, na primer ob pripravah za Novoletno jelko. Znano je, da so prispevki (bodisi v materialu ali storitvah) lahko tudi brezdušno hladni ali celo opremljeni z neprijaznimi komentarji.

Naša področna podjetja so se letos večinoma dobro izkazala. Presenetljivo naklonjenost so izpričala v minulih dneh tri podjetja v Polju ob prošnji za novoletno iluminacijo krajevnega središča. Sredi najhujših delovnih zadreg in stiske s časom so se ELEKTROOBNOVA, PLESKARSTVO in MIZARSTVO Kašelj nadvse ljubeznivo strnila v skupnem delu in tako omogočila, da so otroci Polja in okolice, z njimi pa tudi vsi odrasli, ob bajno razsvetljenih jelkah na trgu preživeli vse novoletne dni v zlatem prazniškem razpoloženju. — Naša javna pohvala zgledega sodelovanja naj jim bo hkrati iskrena zahvala.

Pionirski staršinski svet
osnovne šole Ljubljana-Polje

Obisk pri JLA

Vsako leto praznujemo Dan JLA — 22. decembra l. 1941 so na ta dan v mestecu Rudo ustanovili na pobudo VŠ NOV I, proletarsko brigado. Za komandanta brigade so izbrali tovariša Koča Popovića. Iz I. proletarske brigade se je razvila današnja armada. Po osvoboditvi je 22. december postal praznik JLA.

Dan pred zadnjim praznikom JLA je pet učencev naše šole odšlo čestitat komandantu ljubljanskega garnizona. Zbrali smo se na ljubljanski avtobusni postaji. Od tu nas je do komandanta odpeljala tovarišica Jerasova.

Komandantu smo čestitali in mu izročili šopek rdečih nageljnove. Potem so nam razkazali vojašnico. Videli smo sobo, kjer se vojaki ob prostem času zabavajo. V sobi, ki je preurejena v telovadnico, se vojaki učijo obrambe proti sovražniku. Na hodnikih so lepo postavljene očiščene puške in obleke. Vsi prostori v vojašnici so skrbno pospravljeni. Po ogledu vojašnice smo se vrnili v sobo, kjer nas je čakal komandant. Tu so nas pogostili. O dogodkih med NOB nam je pripovedoval narodni heroj Tonček Dežman. Govoril nam je o dražgoški bitki in o drugih bojih, ki jih je doživel in preživel.

Za gostoljubje smo se komandantu iskreno zahvalili.

Ta dan nam bo za vedno ostal v lepem spominu!

Janez Debevec,

učenec 5.a razr. osn. šole

Ketteja in Murna, Kodeljevo

ŠPORT

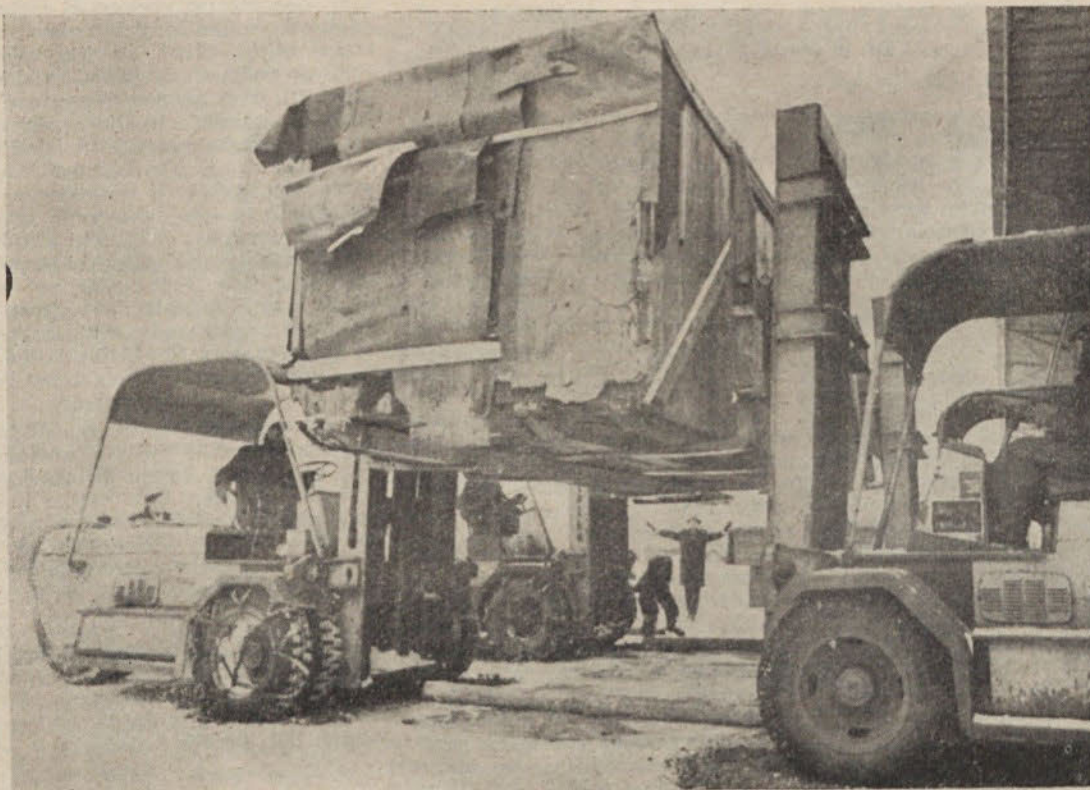
HOKEJ NA LEDU

Hokejisti vevške Slavije se vneto pripravljajo na tekmovanje v republiški ligi, kjer bodo letos sodelovala le tri moštva: Slavija, Celje in Maribor. Za favorite veljajo Mariborčani, ki imajo v svojih vrstah bivša državna reprezentanta inž. Pogoreleca in inž. Janžiča. Vendar pravijo Vevčani, da so tudi oni že vzgojili nekaj dobrih igralcev, sedaj pa pridno vadijo na umetnem drsališču pod Cekinovim gradom, čeprav jim je ta precej od rok. Tako tudi oni upajo na uspeh, ki so ga pred leti enkrat že dosegli.

TURNIR ŠOL V POČATITEV DNEVA JLA V POLJU

V počastitev 22. decembra so organizirali na osnovni šoli Polje tekmovanje šolskih reprezentanc v namiznem tenisu, streljanju in šahu za prehodni pokal obč. odbora LMS.

Nastopile so šole Vida Pregarec, Kette-Murn, Sostro in domačini. Kot kaže, so s po enim prvim mestom in enako razvrstitvijo na naslednjih mestih dosegli enako število točk šole s Kodelejevega, Zelene jame in Polja. Organizatorji pa baje še sploh niso prejeli pokala, da bi ga podelili!

Podjetje Intertrans-Globus spada med najbolj opremljena sorodna podjetja v naši državi. Ne razpolaga samo z odličnimi skladišči, ampak se lahko loti prevoza tudi najtežjih bremen. Pred nedavnim je naš fotoreporter prisostvoval nakladanju več kot 20-tonskega zaboja na kamion. Delo so opravili štirje viličarji, ki so zabojo, v katerem je bila ogromna stružnica za parket, najprej dvignili, podenj je nato zapeljal kamion, viličarji pa so tovor spustili nanj. Celotna pošiljka je bila namenjena v Mostar za tamošnji lesni kombinat

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Rekreacija - razvedrilo

V moderni proizvodnji je delovni človek marsikdaj vključen v delo na tekočem traku. Pri tem opravlja le enega ali morda nekaj določenih gibov. To dejstvo pa zahteva ob prostem času nadomestilo tistega, kar je delavec s prisiljenim ritmom dela popolnoma izgubil ali delno izgubil oziroma okrnil. Gre predvsem za vsestranost gibanja in znanja, za prizadetost pri delu, za ustvarjalnost itn., gre torej za fizično in duševno zdravje, katerega je treba popraviti glede na škodo, ki jo naredi delovnemu človeku tak način dela.

Delo na tekočem traku sicer pri nas še ni splošna značilnost (TOMOS in predvsem moderne tovarne ga sedaj že imajo), vsekakor pa bližnja perspektiva. Zato je prav, da si nekoliko ogledamo teoretično plat našega razvedrila, saj nam to postaja iz dneva v dan vse večji imperativ.

Podjetja v naši občini sicer res še nimajo povsem 100-procentnega klasičnega tekočega traku, vendar tudi v sedanji mehanizaciji dela že nastopajo prej omenjeni elementi. Človek je po delu njegovim duševno utrujen. Med njegovim delom so zaposlene le določene mišične skupine, ali ves čas sedi, ali je venomer sklonjen ali pa je ves čas živčno napet. Zato potrebuje počitek, razvedrilo in dejavnost, da nadomesti izgubljene sile, se duševno in telesno sprosti in si okrepi tudi tiste mišice, ki med njegovim delom počivajo. Tovrstnim prizadevanjem posameznika in družbe pravimo rekreacija.

V državah s kapitalistično ureditvijo (npr. ZDA, Anglija, Kanada itn. — predvsem mislimo tu države z višjo stopnjo razvoja, kot je pri nas), je rekreacija ena najvažnejših skrbi podjetij samih. Pa ne morda iz kakšne humanosti ali ne morda iz kakšne lastničnosti! Ne, pač dobrosočnosti lastnikov! Ne, pač zato, ker so kapitalisti že zdavnaj spoznali, da bo človek, ki bo prišel na delovno mesto duševno in telesno spočit in zdrav, opravil svoje delo neprimerno bolje in tudi več. Zato se lastniku splača, da za delavčev rekreacijo in počitek vložijo dostikrat nemajhne vsote. V ameriških tovarnah (v njih dela res ogromno delavcev) imajo posebnega direktorja za rekreacijo, ki razpolaga s precejšnjim aparatom strokovnjakov za to področje. Tak posebni oddelek skrbi za to, da bo delavec prišel na delo res spočit in svež. Zato imajo vrsto tovarniških društev z odličnimi napravami, namenjenimi samo razvedrilo. Dostopne so vsakomur, ne samo kvalitetnim igralcem. Saj je znano, da imajo amaterski šport (to je bil naš kvalitetni šport) le na univerzah in v vojski, izven tega pa so le profesionalna društva — društva poklicnih športnikov.

Prizadevanja teh strokovnjakov so usmerjena predvsem v športno razvedrilo, ne zanemarjajo pa tudi ostalih vej kulture. Sodijo namreč, da je najučinkovitejše sredstvo za sprostitvev in krepitev telesa in duha — torej zdravja — prav telesna kultura.

Predvsem o tem smo se nedavno pogovarjali tudi z našimi sin-

dikalnimi delavci, v katerih skrb nekako spada tudi rekreacija. Za začetek smo »se lotili« kar predsednika ObSS tov. NEMCA ter sekretarja tov. Pavliča. Rekreacija pri nas ni neznan pojem, še posebej ne športna rekreacija. No, bolj domače ime za to bi bilo šport po kolektivih. Nosilec tega oziroma vodja in organizator so sindikalna športna društva, ki so pri nas delavna že dolga leta. Vendar so ta mnogokje (tu moramo govoriti za celo republiko) kaj kmalu postala zgolj kvalitetna društva — najprej še tovarniške reprezentance —, kjer delavec res ni imel kaj iskati. Taka SSD so bila npr. Fužinar — Ravne, Kovinar — Store, Celulozar — Krško in pri nas Papirničar — Vevče, da omenimo samo najbolj znane. Vzrok temu pa je bil razčiščen pojem rekreacije in vloga sindikalnih športnih društev. Dva kongresa telesne kulture in sama zavest delavcev so s tem opravili, da so sedaj kvalitetna društva samostojna (npr. Slavija v Polju), v sindikalna pa ima pristop prav vsak delavec, ne glede na njegovo športno znanje. Vendar moramo takoj priznati, da smo pri uresničevanju te druge možnosti šele na začetku. SSD so nastala na samoiniciativo članov, ki pa sami ne morejo biti kos vsem strokovnim in organizacijskim nalogam, saj se srečujejo z vsemi bistvenimi vprašanji, kot so strokovno vodstvo, propaganda, zagotavljanje športnih objektov ipd. To je tudi vzrok, da športnega razvedrila še niso deležni vsi, katerim je potrebno, — mislim vzrok je po tej plati, kajti potem so še socialni momenti — in pa dejstvo, da v

mnoгих podjetjih še sploh ni SSD. Sicer pravi tov. Pavlič, da so problem tudi objekti, vendar ne tako velik, medtem ko zaradi denarja ni večjih težav. Ponekod dobe SSD tudi do milijona sredstev, vendar jih je treba znati pravilno izrabiti — ne samo za vožnje na tekmovanja izven Ljubljane, kamor gre le peščica ljudi. O vsem tem je tov. NEMEC odkrito povedal: »To lahko kar zapišete, da je pri tem tudi nekaj naše krivde. Premalo smo namreč doslej mislili na to. Podjetjem naše občine se ne izplača, da bi imelo vsako svojega rekreacijskega strokovnjaka (kot n. pr. na Jesenicah, v Stora, Litostroju in drugih velikih podjetjih), vendar bi kazalo imeti enega ali dva za vsa podjetja naše občine. Kjer to že imajo, pravijo, da se zelo obnese. Menim, da bi se ta skromna investicija lahko zelo lepo obrestovala tudi pri nas. Sicer pa je naša občina povsod na glasu kot napredna in bomo poskrbeli, da bo to obveljalo tudi tu. Razvedrila za delovnega človeka res ne gre zametavati.

Če pa hočete natančneje, kako je pri nas poskrbljeno za razvedrilo (predvsem športno), lahko pogledate kar po kolektivih. Povsod res še ni SSD, so pa — in precej delavna: v Saturnusu, Javnih skladiščih (sedaj Intertrans-Globus), Gradisu CO, Izolirki, Kemični tovarni, Papirnici Vevče, Teolu in železniški tovarni postaji — Moste. Ta SSD za zdaj poznamo. Če pa smo katero društvo prezrli, naj se kar oglasi, še veselilo nas bo!

Precej je bilo sicer teorije, a tudi to je treba poznati. Vedeti je treba, da je rekreacija nujna in smo si jo dolžni oskrbeti. Sami sebi, kajti pri nas smo lastniki podjetij mi. Gre torej za razvoj in za naše zdravje.

Mladina organizira

Med največje družine počitniške zveze v občini Moste-Polje lahko štejemo družino v tovarni Saturnus; v njenih vrstah je že 110 članov. Pretežna večina so mladi delavci, precej pa je tudi

aktivno delovati šele v letu 1962, lahko pokaže že vrsto uspehov.

Člani kolektiva imajo dovolj možnosti za oddih in rekreacijo v domovih počitniške skupnosti pri sindikalnem svetu Ljubljana Mo-

ste-Polje; a mladina si je zaželela še več: primerno preživeti prosti

čas ob zaključku vsakega tedna. Tako vodstvu družine ni bilo treba iskati svojih članov, temveč le način organizacije tedenskega oddiha, ki ima, če je pravilno organiziran, brez dvoma pomembno vzgojno vrednost. Družina je torej morala poiskati le način, kako združiti prijetno s koristnim.

Seveda delo vodstva družine ni bilo tako enostavno, saj je moralo vsako akcijo temeljito pripraviti, če je hotelo doseči svoj cilj. Pri tem mu je manjkalo kvalitetnega kadra, ki bi lahko predhodno pripravil dober program ekskurzij, izletov ali drugih akcij. Vendar je vodstvu družine z dobro organizacijo uspelo pritegniti nove člane ter utrditi notranjo organizacijo.

Čeprav se je sindikalna organizacija že vključila v reševanje problemov počitniške zveze, ni bila potrebna še ožja povezava, ki bi koristila mladi družini predvsem pri sestavljanju programov za posamezne akcije, pri pripravljanju predavanj, ekskurzij ipd. K izboljšanju dela družine bi pripomoglo v veliki meri tudi vsklajanje delovnega programa s komisijo za oddih pri sindikalni podružnici, ker bi na ta način preprečili cepljenje sil.

V letu 1962 je družina počitniške zveze tovarne Saturnus priredila vrsto samostojnih izletov in akcij, ki so bile povezane z različnimi prazniki. Poleg 5 poučnih ekskurzij je družina organizirala še 15 izletov, med njimi tudi dva v inozemstvo, in sicer v Italijo in južno Avstrijo.

Ze konec preteklega leta je vodstvo družine s sodelovanjem komiteja LM pripravilo načrt dela za tekoče leto, vendar je uresničevanje tega programa odvisno od višine sredstev, ki jih bo dobila družina. Po programu, ki ga je pripravila družina, si bodo lahko člani PZ tovarne Saturnus ogledali vrsto krajev, znanih iz NOV, se udeležili več strokovnih ekskurzij v različna jugoslovanska podjetja, si nabirali moči na različnih športnih izletih in podobno.

Poleg že navedenih nalog pa stoje pred člani PZ v Saturnusu še druge zahteve, ki jih bo morala izvršiti družina kot celota. Da, kot celota, kajti tudi tu bo le s skupnim delom mogoče krepiti organizacijo ter širiti njene vrste.

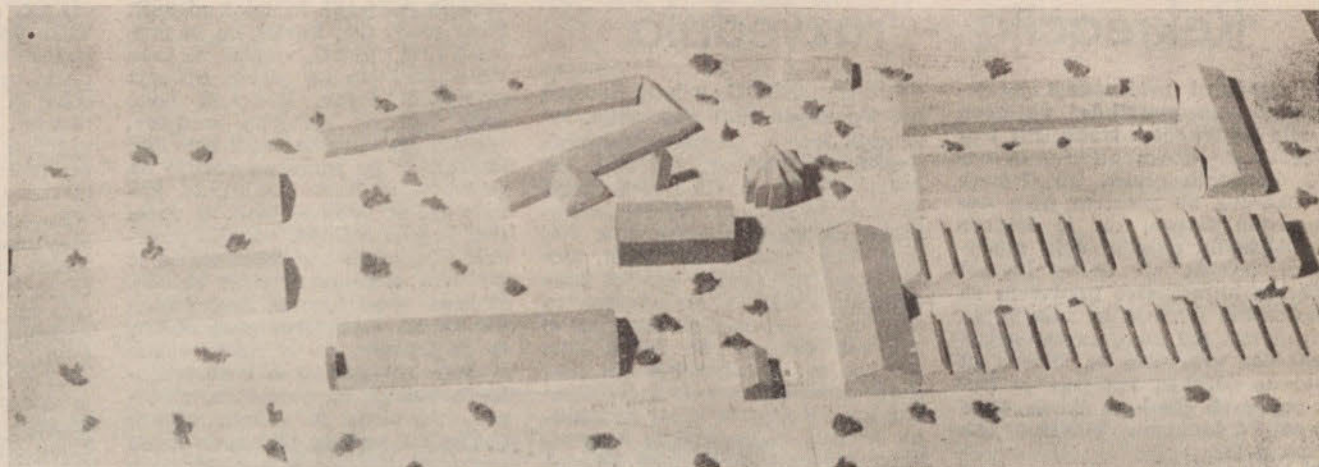
V. S.

Namizni tenis

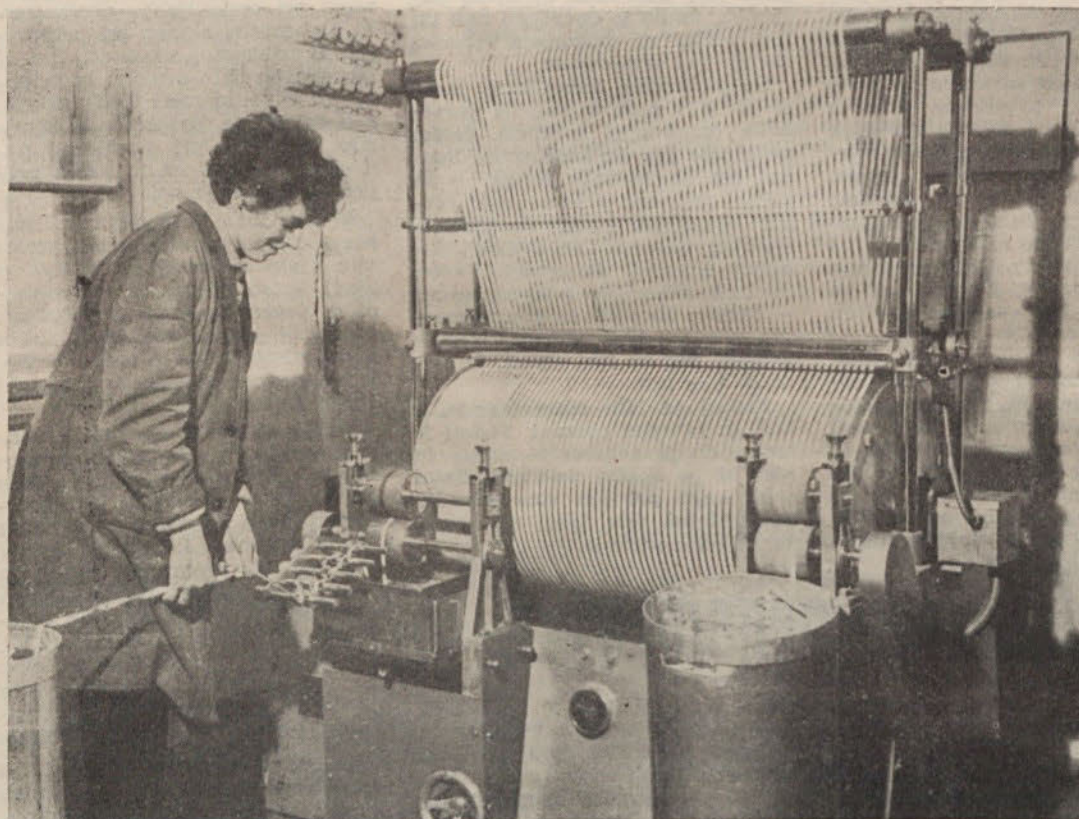
V okviru tekmovanj ObZTK je organiziralo SSD Zvezda (osn. šola Ketteja in Murna) občinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Udeležili so se ga poleg domačinov še člani SSD Vide Pregarčeve in Borca iz Polja. V tem športu daleč prednjačijo pionirji iz Polja, ki imajo tudi edinstvene pogoje za trening. Tako se je med 8 finalistov pri moških uvrstilo kar 6 tekmovalcev iz Polja ter 2 iz SSD Vide Pregarčeve. Po treh odigranih kolih imajo največ možnosti za osvojitve naslova prvaka Ažman, Esih in Gajič, vsi iz Polja. Med dekletji, ki so že zaključile tekmovanje, je najboljša zopet igralka iz Polja Joža Esth.

Tovarna Totra povečuje proizvodnjo

1

2

1

Maketa bodočega razvoja tovarne. Že v bližnji prihodnosti je predvidena gradnja dveh proizvodnih dvoran, ki sta na posnetku vidni v desnem spodnjem kotu.

2

Pred meseci so v obratu na Litijski cesti iz tovarne Mašinote (Leskovac) dobili apretirni stroj za likanje elastike. S to investicijo (2,5 milijona) so v tovarni uspeli znatno izboljšati kvaliteto elastike.

3

V Zadobravi je obrat za izdelavo vrvic in trakov, ki imajo tekstilno prejo prevlečeno s plastično maso. Naša slika kaže proizvodno linijo: tekstil se tu najprej odvija, se v ekstrudatorju prevleče s poštenom in se končno na poti skozi hladilno napravo navije. Naprava deluje popolnoma avtomatično ves teden, le ob koncu tedna jo ustavijo in očistijo.

4

Avtomatski navijalni stroj, ki zamenjuje 15 delavk. Tovarna je iz Zahodne Nemčije oskrbela dva stroja.

3 ————— 4

